

Motion till riksdagen 2025/26:3961

av Birger Lahti m.fl. (V)

med anledning av prop. 2025/26:160 Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2025/26:160 Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten.

Bakgrund

Propositionen är en del av ett större lagstiftningspaket som regeringen presenterat i syfte att möjliggöra för utbyggnaden av kärnkraft i Sverige. Denna proposition innehåller förslag som syftar till att möjliggöra utbyggnaden av kärnkraft på fler platser vid kusten.

Motivering

Klimatomställningen sker till stor del genom elektrifiering, och Sveriges behov av el kommer att öka kraftigt framöver. För att klara den ökade efterfrågan på el behöver vi snabbt bygga ut Sveriges elnät och elproduktion, men Vänsterpartiet avvisar regeringens planer på att bygga ut kärnkraften som en väg ut ur fossilberoendet.

Att bygga ny kärnkraft är inte kostnadseffektivt. Det innebär enorma åtaganden för skattebetalarna och regeringens finansieringsmodell gör så att det är hushållen, företagen och staten som kommer att bära kostnaderna och riskerna – samtidigt som kraftbolagen garanteras vinster. Dessutom tar det lång tid att bygga ny kärnkraft, vilket innebär att en utbyggnad inte kommer att hinna möta behovet av ökad elektrifiering och minskade utsläpp inom den korta tid vi har på oss. Det ensidiga fokuset på kärnkraft riskerar även att tränga undan den stora investeringsvilja som finns i land- och havsbaserad vindkraft. Vi har under den här mandatperioden sett hur utbyggnaden av

vindkraft nästan helt har avstannat och att Sverige nu har blivit sämst i Norden på havsvindkraft.

Utöver att vara dyr och komplicerad har också kärnkraftens energiproduktion många problem med miljö- och hälsopåverkan, sociala konsekvenser och säkerhetsfrågor i hela produktionskedjan, från uranbrytningen till framställningen av kärnbränslet och slutförvaringen av det använda kärnbränslet. Det går heller inte att bortse från att med kärnkraft följer alltid en risk för olyckor.

Gällande förslaget att möjliggöra för nya kärnkraftsanläggningar vid kusten är det många remissinstanser som är kritiska. Regeringen kritiserar bl.a. för att inte ha utrett alternativa energilösningar samt för att konsekvensbeskrivningen är för otillräcklig för att ligga till grund för lagstiftning. Vänsterpartiet instämmer i kritiken.

Det är tydligt att det har gått prestige i frågan och att regeringen vill bygga ut kärnkraften oavsett kostnad eller nytta. Vänsterpartiet menar att förslaget är ett steg i fel riktning för svensk energipolitik och anser därför att proposition 2025/26:160 Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten bör avslås. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Birger Lahti (V)

Andrea Andersson Tay (V)

Ida Gabrielsson (V)

Ilona Szatmári Waldau (V)

Kajsa Fredholm (V)

Andreas Lennkvist Manriquez (V)

Malin Östh (V)